

Monumentnummer*: 529726

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 12 juli 2010
Kadaster deel/nr 82927/142

Woonplaats* Arnhem
Gemeente* Arnhem
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Arnhem
Locatieomschrijving Deelen/Vrijland-Noord

Kadastrale gemeente* Arnhem
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1294

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 10 ligt vrijstaand in de noordoostelijke oksel van de T-kruising van de zuidelijke oost-west gerichte laan en de toegangsweg tot Vrijland-Noord. Van de T-vormige plattegrond van gebouw 10 strekt de grootste daknoklengte zich parallel met de oost-west gerichte weg uit. Het gebouw bestaat uit twee duidelijk te onderscheiden bouwkundige eenheden, namelijk een noord-zuid gerichte massa en haaks daarop een iets langere dwarsvleugel. Gebouw 10 is een in 1941 als 'Sonderbau' tot stand gekomen militair gebouw met technische functie (verfspuiterij) en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de jaren 1940-1945, op mesoniveau van een ijl complex van in een rechthoekig-geometrische structuur geplaatste gebouwen, en hierin op microniveau van enige relatief solitair en in directe aansluiting op die ruimtelijke structuur geplaatste panden.

Omschrijving

Eenlaags, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerd bakstenen MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (verfspuiterij) op T-vormige plattegrond en gedekt door een aan drie zijden afgewolfd, met grauwe sneldekpannen belegd zadeldak, met in het noordelijk dakschild van de dwarsvleugel een kleine mogelijk later ingebrachte schoorsteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De noord-zuid gerichte massa bevat in de oostelijke langsgewel / hoofdgevel links drie en rechts twee vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van groen geschilderde plaatstalen luiken, en hiertussen een getoogde toegangsopening met in vieren verdeeld bovenlicht, waarin een groene lattendeur. In de noordelijke kopgevel drie vergelijkbare vensters en rechts hiervan een bakstenen aanbouwtje onder lessenaarsdak. Op zolderverdiepingniveau twee kleine vensters met in vieren verdeelde dubbele ramen en groene luiken. In de zuidelijke kopgevel een relatief recent ingebrachte hoge brede roldeur; op zolderverdiepingniveau een toegangsopening met half glazen dubbele deuren en een stalen hijsbalk in H-profiel. De korte muren van de westgevel blind uitgevoerd.

De langere, met de daknok oost-west gerichte dwarsvleugel bevat in de beide langsgewels een vijftal vensteropeningen onder rollaag en met betonnen kalf, waarin boven achtruits valramen en onder dubbele houten naar binnen openende vierruits draairamen, beneden het kalf voorzien van groen geschilderde plaatstalen luiken. In de noordelijke langsgewel links hiervan een dichtgemetselde gevelopening; in de zuidelijke gevel spiegelbeeldig een getoogde toegangsopening met in vieren verdeeld bovenlicht, waarin een glasdeur. De kopse westgevel bevat een grote gevelopening die relatief modern is ingevuld met houten en trespa delen, ramen en een deur. Op zolderverdiepingniveau een tweetal vensters met zesruits ramen. Mastgoten rondom; wit geschilderde windveren. Het interieur is deels gemoderniseerd. Er zijn vele voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen, zoals deuren, door roeden verdeelde binnenramen, trap naar zolderverdiepingniveau en geschilderde lambrisering. Betonnen verdiepingvloer. Later met plaatwerk beschoten houten spanten- en sporenkap.

Waardering

MILITAIR GEBOUW MET TECHNISCHE FUNCTIE (verfspuiterij), van algemeen belang als goed herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de kunstmatig opgezette en sterk bij de vooraf bestaande ruimtelijke inrichting aansluitende geometrische nederzettingsstructuur en de hierbinnen tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument